

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36555
Nom: Teoria i anàlisi de la imatge
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre
1937 - Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Comunicació	BÀSICA
1937 - Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme	Segon Curs (Obligatori)	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

EL KETITI YAHMEDI AOULATEF

REVERT GOMIS JORDI

RESUM

Teoria i Anàlisi de la Imatge és una assignatura de formació bàsica del Grau en Comunicació Audiovisual que forma part de la matèria Comunicació. També és una assignatura obligatòria del Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme.

Teoria general de la imatge com a percepció del nostre entorn i com a part integrant del procés cognitiu. La generació d'imatges com a forma d'expressió i comunicació. Elements constitutius de la imatge i mecanismes pels quals aquesta s'integra en el conjunt del procés comunicatiu. Metodologies d'anàlisi de la imatge en els missatges audiovisuals.

L'assignatura se centra en l'estudi i comprensió de les imatges en diverses formes i contextos, abastant tant aspectes teòrics com pràctics. Explora la naturalesa, funció i significat de les imatges en diversos contextos culturals, socials i tecnològics. L'assignatura proporciona a l'estudiantat les ferramentes necessàries per a entendre i criticar el paper de les imatges en la societat contemporània, fomentant una

apreciació més profunda de la seua poder i complexitat. Al llarg del curs s'exploren les definicions de la imatge, la seua història i evolució, així com la seua importància en la comunicació visual. S'analitzen els elements morfològics. S'estudia com les imatges són utilitzades en diferents cultures i contextos històrics, incloent-hi el seu paper en la propaganda, l'art, el cinema i els mitjans digitals. A través de projectes pràctics, l'estudiantat aplica conceptes teòrics per a crear i analitzar les seues pròpies imatges, aprenent sobre tècniques i ferramentes visuals.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Aquesta assignatura no requereix coneixements previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat per a actuar defenent una cultura de la pau i respectant els drets fonamentals en els processos de la comunicació, en concret la igualtat entre dones i hòmens en tots els tractaments informatius, interpretatius, sígnicos, dialògics i opinatius de la comunicació.

Capacitat per a aprofundir en els coneixements adquirits i per a aplicar i desenrotllar les competències en els diversos camps a què s'estén la comunicació audiovisual.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Capacitat per a buscar, seleccionar i sistematitzar qualsevol tipus de document audiovisual en una base de dades, així com la seua utilització en diferents suports audiovisuals utilitzant mètodes digitals.

Capacitat per a desenrotllar un treball personal, siga de creació o d'investigació, posant en pràctica les competències adquirides. Saber plantejar i assumir la responsabilitat d'un projecte propi, encara que davall l'orientació del tutor.

Capacitat per a experimentar i innovar per mitjà del coneixement i l'ús de mètodes i tècniques aplicats.

Coneixement dels diversos llenguatges, codis i modes de representació propis dels distints mitjans tecnològics i audiovisuals: fotografia, cine, ràdio, televisió, vídeo i imatge electrònica, internet, etc. a través de les seues propostes estètiques i industrials, a més de la seua rellevància social i cultural i la seua evolució al llarg del temps, que haurà de generar la capacitat per a analitzar relats i obres audiovisuals, considerant els missatges icònics com a textos i productes de les condicions sociopolítiques i culturals d'una època històrica determinada.

Coneixement i capacitat per a aplicar recursos, elements, mètodes i procediments dels processos de

construcció i anàlisi dels relats audiovisuals tant lineals com no lineals, incloent el disseny, establiment i desenrotllament d'estratègies, així com les aplicacions de les polítiques de comunicació persuasiva en els mercats audiovisuals.

Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

Creativitat: capacitat per a assumir riscos expressius i temàtics en el marc de les disponibilitats i terminis de la producció audiovisual, aplicant solucions i punts de vista personals en el desenrotllament dels projectes.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen capacitat d'adaptació als canvis tecnològics i sociolaborals.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloquen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Epistemologia de la imatge

Definició dels conceptes fonamentals relacionats amb la imatge des d'una perspectiva multidisciplinària, que permet comprendre els diferents enfocaments existents i ressalta la varietat de perspectives pragmàtiques i estètiques presents en el debat sobre la pròpia definició de la imatge.

1.1 Definicions de la imatge

1.2 La imatge com a camp d'estudi

1.3 Fonaments de la teoria general de la imatge

2. Història i genealogia de la imatge

Anàlisi comparativa de l'evolució de la imatge al llarg de les diferents etapes històriques i en diverses cultures humanes, des de l'antiguitat fins al present. Exploració de les variades formes en què la imatge ha sigut utilitzada històricament com a mitjà de comunicació, representació i expressió.

2.1 Els enfocaments disciplinaris en l'estudi de la història de la imatge

2.2 Evolució històrica de la imatge

2.3 El concepte d'Atles Mnemosyn de Aby Warburg

3. El procés cognitiu i psicològic de la percepció

Les contribucions de diverses escoles a l'estudi de la percepció humana i la comunicació visual, amb especial atenció a les aportacions teòriques i empíriques de l'escola de la Gestalt, les lleis de la qual han influït de manera significativa en els estudis psicològics contemporanis de la percepció en diferents disciplines.

3.1 Evolució dels estudis de la percepció

3.2 Les lleis de l'escola de Gestalt

3.1 Usos dels principis de la *Gestalt en els àmbits de la comunicació audiovisual.

4. Els elements morfològics de la imatge

La morfologia constituïx el llenguatge bàsic que possibilita la interpretació de la imatge i el domini de les seues tècniques estètiques i comunicatives.

4.1 Elements essencials de la imatge: el punt, la línia, el pla, la textura, la forma, el color.

4.2 Elements dinàmics

4.3 Elements escalars

5. Semiòtica de la imatge

Proposar una síntesi de les bases teòriques que sustenten la metodologia semiòtica utilitzada en l'anàlisi de la variada tipologia icònica.

5.1 La semiòtica visual

5.2 La funció sígnica

5.3 Aplicacions de la semiòtica en l'àmbit audiovisual

6. Ètica de la imatge

L'ètica de la imatge implica la responsabilitat moral en la creació, ús i difusió d'imatges, considerant el consentiment, la veracitat i l'impacte social i cultural que poden generar.

6.1 Definició de l'ètica aplicada en el camp de la imatge

6.2 Marc deontològic de l'ús de la imatge a Espanya

6.3 Pràctiques ètiques i pràctiques no ètiques en l'ús de la imatge: Anàlisi de casos.

7. Imatge i societat de l'espectacle

Principals conceptes del filòsof francès Guy Debord sobre la imatge en la societat actual, desenrotllats en la seua obra "La Societat de l'Espectacle".

7.1 Contextualització de l'obra de Debod

7.2 La reflexió crítica de "La societat de l'Espectacle" sobre la imatge contemporània.

8. Imatge i velocitat en el pensament de Paul Virilio

Des de l'enfocament de la dromologia i la velocitat, Paul Virilio ha elaborat una anàlisi crítica sobre la imatge en la societat postmoderna, examinant com la tecnologia afecta la intel·ligència i les capacitats perceptives de l'ésser humà.

8.1 Contextualització de l'obra "Velocida i Política"

8.2 Contribució crítica de Paul Virilio a l'anàlisi de la imatge.

Resultats d'aprenentatge

Estos continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge:

- Conèixer els codis i modes de representació propis de la comunicació audiovisual.
- Dur a terme anàlisi de relats i obres icòniques i visuals.
- Utilitzar documents en bases de dades analògiques i digitals.
- Expressar intencionalitat en l'ús de les imatges.
- Aplicar solucions pròpies en el desenvolupament dels projectes audiovisuals.
- Dissenyar estratègies visuals persuasives.
- Crear elements d'identitat corporativa
- Analitzar la rellevància de la creativitat de les imatges

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Aula informàtica	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	35,00
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	30,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Activitats presencials

La docència presencial seguirà les següents metodologies:

- **Lliçó magistral:** centrada fonamentalment en l'explicació general de la matèria i les necessàries acotacions metodològiques. Exercix un paper fonamental en una assignatura sobre "Teoria i

anàlisi de la imatge", ja que permet transmetre de manera estructurada i precisa els conceptes, teories i enfocaments metodològics essencials per a la comprensió profunda del fenomen visual. Este mètode expositiu oferix una visió crítica i equilibrada sobre els diferents models d'anàlisi de la imatge. A més, la lliçó magistral possibilita l'organització lògica dels continguts i la síntesi d'idees complexes, aspectes crucials en una disciplina on la interpretació i la contextualització de les imatges requerixen un marc teòric sòlid.

- **Resolució de problemes teoricopràctics:** promou un aprenentatge actiu i significatiu en situar a l'estudiant en el centre del procés formatiu. Esta estratègia, implica el plantejament de situacions problemàtiques reals o simulades la construcció de les quals, anàlisis i solució es convertixen en l'eix de l'experiència educativa. A través de la resolució de problemes, l'alumnat no sols aplica els coneixements teòrics adquirits, sinó que també desenrotlla habilitats per a la indagació, l'anàlisi crítica, l'experimentació i el treball cooperatiu, afavorint la integració i transferència de sabers a contextos diversos.
- **Estudi i anàlisi de casos:** Esta metodologia resulta d'especial importància en una assignatura sobre teoria i anàlisi de la imatge, ja que permet connectar de manera directa els conceptes teòrics amb situacions reals i complexes de l'àmbit visual. A través de l'anàlisi de casos concrets, com a obres d'art, fotografies, campanyes visuals o productes mediàtics, l'estudiantat pot comprendre els abastos i límits dels models teòrics aplicats a contextos específics, desenrotllant així una visió crítica i reflexiva sobre els processos de producció, interpretació i recepció d'imatges.
- **Exposició en aula i treball per grups:** esta metodologia combina la transmissió estructurada de coneixements amb el desenrotllament d'habilitats col·laboratives i comunicatives essencials per a l'anàlisi visual. L'exposició oral, permet presentar i organitzar informació complexa de manera clara, facilitant la comprensió de conceptes teòrics i metodològics propis de l'anàlisi de la imatge. En integrar el treball per grups, es fomenta l'aprenentatge col·laboratiu, on l'estudiantat investiga, discuteix i elabora presentacions conjuntes, la qual cosa potencia la construcció col·lectiva del coneixement i el desenrotllament de competències com l'argumentació, la síntesi i la crítica.

Activitats no presencials

L'alumnat desenrotllarà les següents activitats no presencials:

- **Estudi i treball autònom:** esta modalitat fomenta la responsabilitat individual en l'organització del temps, la busca d'informació rellevant i l'aplicació d'estratègies cognitives i metacognitives que faciliten la comprensió profunda dels conceptes teòrics, els processos perceptius i les ferramentes metodològiques pròpies de l'anàlisi de la imatge. A través del treball autònom, l'estudiantat pot investigar casos, analitzar obres visuals des de diferents perspectives i experimentar amb la creació de missatges gràfics, la qual cosa reforça la capacitat d'observació, síntesi i argumentació, habilitats essencials tant en l'àmbit acadèmic com

professional.

- **Elaboració de treballs en grup:** el treball col·laboratiu fomenta l'intercanvi de perspectives i la construcció col·lectiva del coneixement, elements fonamentals per a abordar la complexitat i riquesa del fenomen visual. Treballar en equip permet que l'estudiantat enriqueixa les seues interpretacions, desenrotlle habilitats d'argumentació i aprèn a consensuar idees entorn de la lectura crítica d'imatges, la qual cosa resulta essencial en un camp on la diversitat d'enfocaments metodològics i teòrics és clau per a una comprensió profunda. A més, el treball grupal potència la motivació, la responsabilitat compartida i l'autonomia, al mateix temps que facilita la integració de sabers interdisciplinaris i el desenrotllament de competències comunicatives i socials imprescindibles per a l'anàlisi visual en contextos professionals i acadèmics.
- **Resolució de casos pràctics:** permet vincular de manera directa els conceptes teòrics amb situacions reals i complexes de l'àmbit visual. A través de l'anàlisi d'imatges, obres d'art, campanyes mediàtiques o fenòmens visuals contemporanis com a casos d'estudi, l'estudiantat desenrotlla habilitats per a identificar problemes, analitzar contextos i aplicar marcs teòrics a situacions concretes. A més, la resolució de casos pràctics promou l'aprenentatge actiu i el compromís de l'estudiantat, facilitant la transferència de coneixements a contextos professionals i el desenrotllament de competències essencials per a la pràctica de l'anàlisi visual.

Innovació educativa

Esta assignatura s'adscriu al projecte d'innovació educativa PIII-3900174 "Per una tecnologia igualitària i inclusiva. Conscienciar sobre el biaix de gènere en les aplicacions digitals i la intel·ligència artificial" i segueix les activitats aprovades al respecte pel Servei de Formació Permanent i Innovació Educativa (SFPIE), entre les quals destaquen: 1. Implantar metodologies docents proactives, en el si de l'equip, que incentiva la motivació de l'estudiantat cap a l'aprenentatge des d'un enfocament de gènere; 2. Crear recursos curriculars des d'una perspectiva de gènere.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

Esta assignatura té en compte especialment els següents Objectius de Desenvolupament Sostenible:

- **ODS 4, Educació de qualitat.** Meta 7, que l'alumnat adquireisca els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenrotllament sostenible, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural, i la contribució de la cultura al desenrotllament sostenible.
- **ODS 5, Igualtat de gènere.** Meta 1, posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i les xiquetes a tot el món.

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, aprovat pel Consell de Govern el 30 de maig de 2017 (ACGUV

108/2017).

Avaluació en la primera convocatòria

L'avaluació de l'assignatura en primera convocatòria es desenrotllarà del següent mode:

- **Prova escrita final (70%):** desenrotllament d'un projecte en equip centrat en l'anàlisi iconogràfica i visual d'un esdeveniment. Esta anàlisi es duu a terme de manera progressiva i estructurada mitjançant la realització de 8 activitats guiades. Cada una d'estes activitats ha d'evidenciar l'aplicació dels continguts teòrics estudiats i dels coneixements pràctics adquirits sobre les tècniques d'anàlisi de la imatge. És necessari superar aquest bloc per a aprovar l'assignatura. Esta prova és recuperable en la segona convocatòria.
- **Presentació d'esquemes, resums i textos proposats (20%):** exposició oral i audiovisual dels treballs grupals. L'objectiu és que l'estudiantat, organitzat en grups, desenrotlla un treball col·laboratiu que els permeta aprofundir en els continguts del curs, enfortir la seua capacitat de síntesi i millorar les seues habilitats de comunicació oral i visual. Esta prova és recuperable en la segona convocatòria.
- **Valoració d'actitud i participació en la dinàmica de classe (10%):** es reconeix no sols l'acompliment acadèmic, sinó també el compromís, la disposició i la interacció activa de l'estudiantat amb els seus iguals i amb el docent. Esta valoració es realitza de manera contínua i considera tant la qualitat com la freqüència de les intervencions, el respecte per les normes de l'aula i la col·laboració en activitats grupals. Esta prova no és recuperable en la segona convocatòria.

Avaluació en la segona convocatòria

- **Prova escrita final (70%):** elaboració d'una prova única, basada en el desenrotllament d'un projecte enfocat en l'anàlisi iconogràfica i visual d'un esdeveniment específic. Este procés s'estructura en huit activitats guiades, que es desenrotllen de manera progressiva. En cada una d'estes etapes, l'estudiantat haurà de demostrar la integració dels continguts teòrics abordats en classe i l'aplicació pràctica de les tècniques d'anàlisi de la imatge adquirides durant el curs. És necessari superar aquest bloc per a aprovar l'assignatura.
- **Presentació d'esquemes, resums i textos proposats (20%):** Presentació oral i mitjançant recursos audiovisuals dels treballs realitzats.
- **Valoració d'actitud i participació en la dinàmica de classe (10%).** Esta prova no és recuperable en la segona convocatòria. Es mantindrà la qualificació obtinguda en la primera convocatòria.

Observacions

- Tant en l'examen com en la resta de proves, exercicis o treballs escrits s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada falta comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.
- En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació, este es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es puga incoar i, si és procedent, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.

- L'honradesa intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en este curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la seua utilització forma part dels continguts de l'assignatura o està autoritzada pel professorat que la impartix.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- Arroyo, Isidoro (2000). *Ética de la imagen*. Laberinto.
- Debord, Guy (2005). *La sociedad del espectáculo*. Pre-Textos.
- Jimenez, José (2019). *Crítica del mundo imagen*. Metrópolis.
- Mitchell, W. J.T (1990). *Teoría de la imagen, ensayos sobre la representación verbal y visual*. Akal.
- Polifroni, Giovanni (2018). *Semiótica de la imagen en la comunicación*. Edición del Autor.
- Virilio, Paul (1988). *Estética de la desaparición*. Anagrama.

Referències complementàries

- Fontcuberta, Joan (2016). *La furia de las imágenes. Notas sobre la postfotografía*. Galaia Gutenberg.
- Lipovetsky, Gilles (2020). *Gustar y emocionar. Ensayo sobre la sociedad de seducción*. Anagrama
- Melot, Michel (2010). *Breve historia de la imagen* (Trad. Condor, María). La Biblioteca Azul.
- Moxey, Keith (2015). *EL tiempo de lo visual*. Pigmalión.
- Santaella, Lucía & Noth, Winfried (2014). *Imagen: comunicación, semiótica y medios*. Edition Reichemberg.
- Segura, Malena (2012). *Mediosfera. Medios, imaginario y desencantamiento del mundo*. ArciBel Editores.
- Silva, Víctor (2016). *La desilusión de la imagen. Una crítica a la actual explosión de las imágenes en los medios*. Gedisa.